

§ 391

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Perttu Hillmanin ym. valtuustoaloitteesta koskien yhte- näistä rantaraittia ja opastusta Lauttasaareen

HEL 2021-005574 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin rantareitit opastetaan lähivuosina vaiheittain. Kantakaupungin reitin opastus on valmistunut viime vuonna ja tänä vuonna opastetaan Itäinen rantareitti. Lauttasaaren kiertävän nykyisen rantareitin opastussuunnittelu on alkamassa seuraavaksi ja opastus rakentuu vuonna 2023. Pohjoisrannalla Lauttasaaren reitti yhtyy ensi vuonna opastettavan Seurasaareselän reitin kanssa. Aloitteessa ehdotetut ideat pyritään ottamaan Lauttasaaren rantareitin suunnittelussa huomioon.

Opastamisen painopisteenä ovat reittiopasteet, jotka merkitsevät kuljet-tavan reitin sekä kävelijöille että pyöräilijöille maastossa. Tarvittaessa kävelyn ja pyöräilyn opastus eriytetään esimerkiksi kohteissa, jonne pyöräily ei sovi maaston takia tai rantareitti halutaan rauhoittaa kävelylle. Reitin lisäksi rantareitin merkittävimmät palvelut ja kohteet on esitetty karttaopasteissa. Opastussuunnittelun yhteydessä kartoitetaan lisäksi soveltuvat paikat penkeille rantareitin varrella. Tässä yhteydessä voi olla myös mahdollista kartoittaa piknikpaikoiksi sopivien penkki-pöytäryhmien sijainteja.

Ensimmäisessä vaiheessa opastusprojekti keskittyy fyysisiin, maastoon sijoitettaviin opasteisiin. Opastusta kuitenkin kehitetään kaupungilla mm. Älykkään kaupunkiopastamisen projektissa ja tulevaisuudessa opastetut reitit on tavoitteena saada digitaaliseen muotoon verkkosivuil-le.

Helsingillä on yhteensä noin 130 kilometriä rantaviivaa ja se pyritään opastamaan seuraavina vuosina saman tasoisesti, painottaen tärkeimpiä kohteita. Erytyshankkeina, kuten esimerkiksi osallistuvan budjetoinnin kautta, opasteiden lisäämistä voi olla mahdollista edistää; vuoden 2021 OmaStadi-kierroksella on mennyt syksyn äänestykseen ehdotus, jossa esitetään historiasta ja luonnosta kertovia opasteita Lauttasaareen.

Länsiulapanniemen rantareitin rakentaminen on jo alkamassa tänä vuonna ja reitin varrelle on suunniteltu penkkejä ja roskiksia. Reitin päi-

hin tulevissa karttaopasteissa kerrotaan Länsiulapanniemen luonnosta ja historiallisista kohteista sekä kesämaja-alueen mökkiläisten rauhan kunnioittamisesta. Lisäksi opasteissa kerrotaan, että polkupyörät toivotaan jätettävän telineisiin.

Vieraslajeihin liittyviä toimenpiteitä on Lauttasaassa käynnissä parhaillaan. Lauttasaaren ranta-alueet ovat mukana kaupungin hankkeessa ”Kurtturuusun torjunta eri menetelmillä Helsingin merenrannoilla ja saaristossa 2021-2023”. Hankkeelle on myönnetty valtion avustusta. Kurtturuusun Rosa rugosa -laji ja sen valkokukkainen muoto Rosa rugosa f. alba on luokiteltu kansallisesti haitallisiksi vieraslajeiksi. Kurtturuusuja torjutaan rannoilta leikkaamalla, tarkoituksena näivettää kasvustot. Alasleikkaus tehdään kaksi kertaa kasvukauden aikana. Kaupunki järjestää myös torjuntatalkoita yhdessä Helsingin luonnonsuojeluyhdistyksen ja Stadin ammattiopiston kanssa. Käynnissä on myös tutkimushanke, jossa kokeillaan purppuranahakka-sieni-itiökäsittelyä alasleikattujen kasvustojen leikkauspintoihin. Lauttasaaren kokeilu kestää kolme kasvukautta, joiden jälkeen sen käyttökelpoisuutta kurtturuusun torjunnassa voidaan riittävän perusteellisesti arvioida. Helsingin kaupunki priorisoi kurtturuusun torjunnassa luonnonsuojelualueita, arvokkaita kasvikohteita ja ranta-alueita.

Lauttasaassa on voimassa oleva luonnonhoitosuunnitelma (2012-21), jota tullaan päivittämään vuorollaan. Rajallisten resurssien vuoksi joudutaan kuitenkin priorisoimaan muualla Helsingissä olevia alueita, jotka ovat ensin päivittämismuorossa. Vieraslajit sijaitsevat usein pihoilta, kaduilla ja teillä tai yleisillä alueilla kuten puistoissa, joita luonnonhoitosuunnitelma ei kata. Vieraslajien torjumiseksi Lauttasaassa onkin otettu muut keinot käyttöön.

Käsittely

Silja Hyvärinen: Kappale 2 (lausunnon ensimmäinen varsinainen kappale), 3. ja 4. virkkeet muutetaan muotoon:
Lauttasaaren kiertävän nykyisen rantareitin opastussuunnittelu on alkamassa seuraavaksi ja opastus rakentuu vuonna 2023. Pohjoisrannalla Lauttasaaren reitti yhtyy ensi vuonna opastettavan Seurasaaarelän reitin kanssa.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Maria Hyövälti, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37494

24.08.2021

maria.hyovalti(a)hel.fi
Paula Hurme, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 26093
paula.hurme(a)hel.fi
Pia Rantanen, suunnitteluvastaava, puhelin: 310 38812
pia.rantanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 05.05.2021 Hillman Perttu Yhtenäinen rantareitti ja opastus Lauttasaareen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin rantareitit opastetaan lähivuosina vaiheittain. Kantakaupungin reitin opastus on valmistunut viime vuonna ja tänä vuonna opastetaan Itäinen rantareitti. Lauttasaaren kiertävän rantareitin opastussuunnittelu on alkamassa seuraavaksi ja se rakentuu vuonna 2023. Pohjoisrannalla Lauttasaaren reitti yhtyy ensi vuonna rakennettavan Seurasaarenselän reitin kanssa. Aloitteessa ehdotetut ideat pyritään ottamaan Lauttasaaren rantareitin suunnittelussa huomioon.

Opastamisen painopisteenä ovat reittiopasteet, jotka merkitsevät kuljetavan reitin sekä kävelijöille että pyöräilijöille maastossa. Tarvittaessa kävelyn ja pyöräilyn opastus eriytetään esimerkiksi kohteissa, jonne pyöräily ei sovi maaston takia tai rantareitti halutaan rauhoittaa kävelylle. Reitin lisäksi rantareitin merkittävimmät palvelut ja kohteet on esitetty karttaopasteissa. Opastussuunnittelun yhteydessä kartoitetaan lisäksi soveltuvat paikat penkeille rantareitin varrella. Tässä yhteydessä voi olla myös mahdollista kartoittaa piknikpaikoiksi sopivien penkki-pöytäryhmien sijainteja.

Ensimmäisessä vaiheessa opastusprojekti keskittyy fyysisiin, maastoon sijoitettaviin opasteisiin. Opastusta kuitenkin kehitetään kaupungilla mm. Älykkään kaupunkiopastamisen projektissa ja tulevaisuudessa opastetut reitit on tavoitteena saada digitaaliseen muotoon verkkosivuille.

Helsingillä on yhteensä noin 130 kilometriä rantaviivaa ja se pyritään opastamaan seuraavina vuosina saman tasoisesti, painottaen tärkeimpiä kohteita. Erityishankkeina, kuten esimerkiksi osallistuvan budjetoinnin kautta, opasteiden lisäämistä voi olla mahdollista edistää; vuoden 2021 OmaStadi-kierroksella on mennyt syksyn äänestykseen ehdotus,

jossa esitetään historiasta ja luonnosta kertovia opasteita Lauttasaareen.

Länsiulapanniemen rantareitin rakentaminen on jo alkamassa tänä vuonna ja reitin varrelle on suunniteltu penkkejä ja roskiksia. Reitin päihin tulevissa karttaopasteissa kerrotaan Länsiulapanniemen luonnosta ja historiallisista kohteista sekä kesämaja-alueen mökkiläisten rauhan kunnioittamisesta. Lisäksi opasteissa kerrotaan, että polkupyörät toivotaan jätettävän telineisiin.

Vieraslajeihin liittyviä toimenpiteitä on Lauttasaareessa käynnissä parhaillaan. Lauttasaaren ranta-alueet ovat mukana kaupungin hankkeessa "Kurturuusun torjunta eri menetelmillä Helsingin merenrannoilla ja saaristossa 2021-2023". Hankkeelle on myönnetty valtion avustusta. Kurturuusun Rosa rugosa -laji ja sen valkokukkainen muoto Rosa rugosa f. alba on luokiteltu kansallisesti haitallisiksi vieraslajeiksi. Kurturuusuja torjutaan rannoilta leikkaamalla, tarkoituksena näivettää kasvustot. Alasleikkaus tehdään kaksi kertaa kasvukauden aikana. Kaupunki järjestää myös torjuntatalkoita yhdessä Helsingin luonnonsuojeluyhdistyksen ja Stadin ammattiopiston kanssa. Käynnissä on myös tutkimushanke, jossa kokeillaan purppuranahakka-sieni-itiökäsittelyä alasleikattujen kasvustojen leikkauspintoihin. Lauttasaaren kokeilu kestää kolme kasvukautta, joiden jälkeen sen käyttökelpoisuutta kurturuusun torjunnassa voidaan riittävän perusteellisesti arvioida. Helsingin kaupunki priorisoi kurturuusun torjunnassa luonnonsuojelualueita, arvokkaita kasvikohteita ja ranta-alueita.

Lauttasaareessa on voimassa oleva luonnonhoitosuunnitelma (2012-21), jota tullaan päivittämään vuorollaan. Rajallisten resurssien vuoksi joudutaan kuitenkin priorisoimaan muualla Helsingissä olevia alueita, jotka ovat ensin päivittämismuorossa. Vieraslajit sijaitsevat usein pihoilta, kaduilla ja teillä tai yleisillä alueilla kuten puistoissa, joita luonnonhoitosuunnitelma ei kata. Vieraslajien torjumiseksi Lauttasaareessa onkin otettu muut keinot käyttöön.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Perttu Hillman ja 31 muuta valtuutettua ovat tehneet 05.05.2021 seuraavan valtuustoaloitteen:

"Edistääksemme kaupunkilaisten monipuolisia liikunta- ja ulkoilumahdollisuuksia me allekirjoittaneet esitämme, että Lauttasaaren rantoja koko saaren ympäri kulkevat kevyen liikenteen väylät yhdistetään rantaraitiksi. Reitin varrella on ainutlaatuista saaristomaisemaa, merkittäviä muinaismuistoja ja luontokohteita. Niiden löytyminen ja niihin pereh-

tyminen edellyttää opasteita ja infotauluja. Reitin alkupisteeseen tulisi niin ikään saada opaskartta koko reitistä kohteineen.

Opastettu reitti on kaupunkilaisten helposti saavutettavissa mm. metrola.

Hankkeen edellyttämät toimenpiteet:

- Opasteet, jotka ohjaavat reitille Lauttasaaren ympäri.
- Pääopasteet, reitin alkupisteisiin Koivusaaren metroasemalle ja Lauttasaaren sillan kupeeseen (kartta koko reitistä ja sen kohteista sekä linkit nettisivustoille)
- Reitin varrelle penkkejä sekä muutamia piknikpaikkoja
- Opasteet, jotka kertovat reitin varrella olevista historiallisista kohteista ja luontoarvoista.
- Kasvillisuuden hoitosuunnitelma (ml. vieraslajien torjunta)
- Autoilua ja pyöräilyä voi alueella tarvittaessa rajoittaa"

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 15.09.2021 mennessä.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Maria Hyövälti, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37494
maria.hyovalti(a)hel.fi
Paula Hurme, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 26093
paula.hurme(a)hel.fi
Pia Rantanen, suunnitteluvastaava, puhelin: 310 38812
pia.rantanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 05.05.2021 Hillman Perttu Yhtenäinen rantaraitti ja opastus Lauttasaareen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano